

Viranhaltijapäätös
Pelkosenniemen-Savukosken kansanterveystyön kuntayhtymä
Ympäristönsuojelu
Vapaudenkatu 8 B (III-kerros)
98100 Kemijärvi

19.05.2022

Y/13/2022

PÄÄTÖS MAA-AINESLAIN 4 §:N MUKAISESTA MAA-AINESTEN OTTAMISLUPAHAKEMUKSESTA, KEKERILAMPI, KEMIJÄRVI

HAKEMUS

Luvan hakija

Hakija:	Metsähallitus Metsätalous Oy
Yhteyshenkilö:	Jukka Ylisirniö
Osoite:	Ounasjoentie 6, 96101 Rovaniemi
Puhelinnumero:	040 480 4265
Sähköposti:	jukka.ylisirnio@metsa.fi

Hakemus ja ottamissuunnitelma

Kiinteistötiedot ja ottamisalueen sijainti

Kunta:	Kemijärvi
Maanomistaja:	Suomen valtio/Metsähallitus
Kiinteistö ja alue, jota päätös koskee:	KEMIJÄRVEN VALTIONMAA I 320-893-10-1 Kekerilampi

Metsähallitus Metsätalous Oy hakee maa-aineslain mukaista maa-ainesten ottolupaa Kemijärvelle Kekerilammen kallioalueelle. Suunniteltu ottoalue sijaitsee kiinteistöllä KEMIJÄRVEN VALTIONMAA I 320-893-10-1. Ottamislupaa haetaan kymmenen (10) vuoden ajalle 50 000 k-m³ ottomäärälle. Suunniteltu otto sisältää kalliion louhintaa ja murskausta. Samassa yhteydessä haetaan lupaa aloittaa toiminta muutoksenhausta huolimatta.

OTTOSUUNNITELMA (HAKIJAN ILMOITUKSEN MUKAAN)

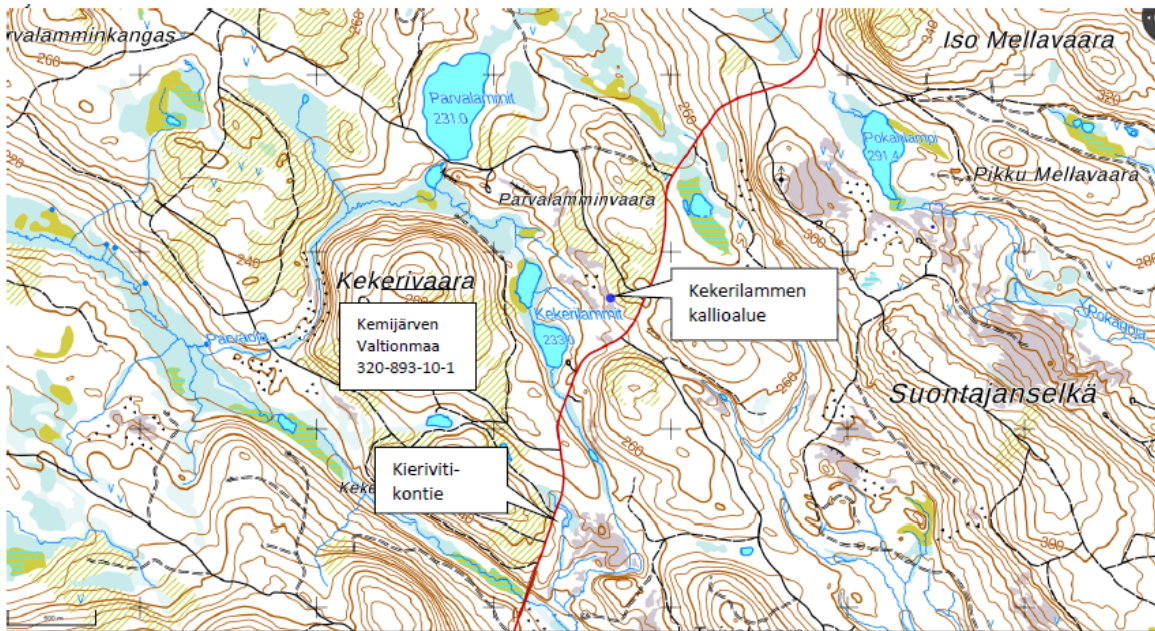
1. MAANOMISTUS

Ottoalue kuuluu tilaan Kemijärven Valtionmaa I 10-1 (kiinteistötunnus 320-893-10-1), jonka omistaa Metsähallitus.

2. YLEISKUVAUS

Suunniteltu alue sijaitsee Kemijärven kaupungin Valtion Metsämaa kylässä Kekerilammen alueella.

Sijaintikartta alla:

Suunnittelualan keskikohdan koordinaatit N=7420730 ja E=483650 (ETRS TM-35).

Tieyhteys alueelle kulkee Kierivitikon paikallistien kautta, navigaattoriin Kierivitikontie 740 Kemijärvi).

Kierivitikon paikallistietä hallinnoi Lapin Ely-Keskus , lisätietoja kunnossapitoryhmän esimies Kari Parikka puh. 0295 037 247.

Suunnittelun alueen yhteispinta-pinta-ala on **4.70 ha** (ottamisalue: 1.40 ha ja murskaus- ja varastointialueet: 3.30 ha).

Alueelta ei ole otettu aikaisemmin kallioainesta.

Alueella ei ole voimassa olevaa asema- tai yleiskaavaa.

Itä-Lapin maakuntakaavassa alueella on merkintä **EP 2900** (Puolustusvoimien alue).

Kallioaineksen ottoalue sijaitsee Puolustusvoimien Rovajärven ampuma-alueella. Kallioaineksen otosta ei aiheudu haittoja lähialueille, lähimmät asuin- tai vapaa-ajan asunnot sijaitsevat noin 14 km ottoalueesta itään Javaruksen kylällä.

Suunnittelun ottoalueen lähistöllä ei sijaitse suojelualueita. Lähin suojelukohde ”Suontajanlammen muinaisjäänökset” sijaitsee noin 3,5 km kaakkoon.

3. RAJANAAPURIT

Suunnittelun ottoalueelta 1 km säteellä ei sijaitse rajanaapureita,

Lähin naapuriinteistö sijaitsee ottoalueelta 5.5 km kaakkoon.

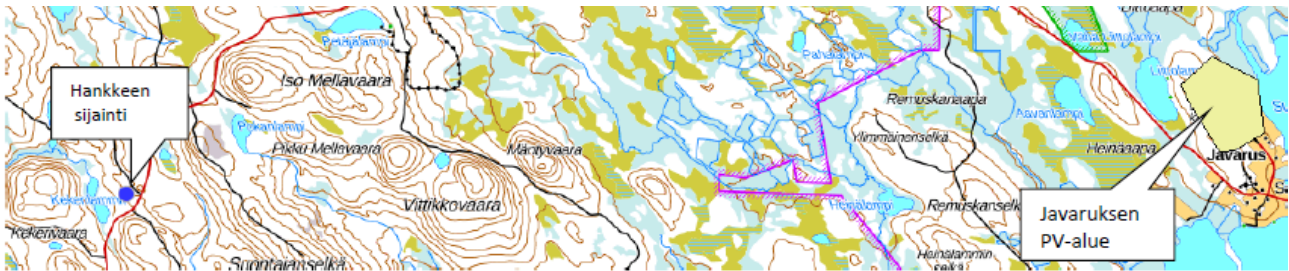
4. NYKYTILANNE KASVILLISUUDEN OSALTA

Suunniteltavalla ottoalueella kasvaa pääasiassa nuori mäntymetsä.

5. POHJAVESIOLOSUHTEET JA NIIDEN SUOJELU

Suunniteltavalla ottoalueella ei ole pohjavesihavaintoja.

Suunnittelun ottoalueen lähistöllä ei sijaitse pohjavesialueita. Lähin pohjavesialue ”Javaruksen pv-alue” sijaitsee noin 14 km itään. Kuva alla:

6. SUORITETUT MAASTOMITTAUKSET

Maa-aineksen ottamisalue on kartoitettu ja vaa'ittu Trimble GNSS-paikantimen avulla. Saatava maa-aineksen määrä on laskettu Terra Modeler Field maastomalli- / massalaskentaohjelmalla.

Lisäksi apuna on käytetty Maanmittaushallituksen laserkeilausaineistoa.

Korkeustasona on käytetty valtakunnallista N2000 –korkeusjärjestelmää.

Koordinaattijärjestelmänä on käytetty ETRS-TM35.

Ottoalueella on mitattuna 1 kiintopiste (putki = 256.413). Kiintopiste on merkitty suunnitelmakartoille.

7. SUUNNITELTU OTTOMÄÄRÄ JA AIKATAULU

Suunniteltavalta alueelta on laskettu otettavan kalliomursketta yhteensä **50 000 m³ ktr** vuosina 2022-2032 (10 v. aikana) jolloin vuotuinen keskimääräinen ottomäärä on 5000 m³ ktr ottosyvyyden ollessa 2-10 m.

Maa-aines jalostetaan murskaamalla eri murskelajikkeiksi (0/32, 0/56 ja 0/100) ja murske käytetään lähialueilla sijaitsevan Metsähallituksen ylläpitämän metsäautotiestön rakentamiseen ja kunnossapitoon.

Ottoalueen suunniteltu pohjataso on **+247.0 (N2000)**. Kts. liitteenä oleva lopputilannekartta ja leikkauskuvat. Ottoalueen pohja muotoillaan siten että pohjalle ei jää vesipainanteita vaan valumavedet ohjataan pintavalutuspiisteelle josta vedet suotautuvat länsipuolen kangasmaastoon.

8. KALLIO-AINEKSEN OTTAMINEN

Maa-aineksen ottoalue merkitään maastoon puupaaluilla ennen ottotoiminnan alkua.

Ottamisalueelle ei haeta ympäristölupaa, koska ottoalueen toiminta on tilapäistä ja lyhytkestoista. Yhteensä murskaustoimintaa on korkeintaan 50 päivää 10 vuoden lupa-ajan aikana (YSL, 527/2014) eikä murskaustoitinnasta aiheudu merkittävää ympäristön ja pohjavesien pilaantumisvaaraa.

Murskekasoja on tarkoitus varastoida lyhytaikaisesti suunnitelmakarttoihin varatulla varastoalueella sillä murskelajikkeita käytetään jatkuvasti Metsähallituksen tieverkoston kunnostamiseen. Maksimivarastointiaika on 5 vuotta.

9. TOIMINTA OTTOALUEELLA JA POHJAVEDEN SUOJELU

Poltto- ja voiteluaineiden sekä ympäristölle vaarallisten aineiden säiliöissä tulee olla niiden tilavuutta vastaavat, katetut suoja-altaat sekä ylitäytön estimet ja lukot. Polttoainesäiliöiden suojarakenteiden tulee olla sellaiset, ettei koneiden ja autojen tankkauksen yhteydessä öljyä pääse maaperään ja edelleen pohja-veteen. Alueella ei varastoida jätteitä, öljyjä ja voiteluaineita louhinta- ja murskausajankohtien ulkopuolella.

Työkoneiden osalta on valvottava, ettei niistä pääse vuotamaan maahan poltto- ja voiteluaineita eikä hydraulikanesteitä.

Ottotoiminnan aikana on huolehdittava alueen siisteydestä ja jätehuollosta. Jätteitä ei saa säilyttää siten että siitä aiheutuu naapurikiinteistöille likaantumisvaaraa. Toiminta-alueella jätteiden varastointi tulee olla jätelainsäädännön mukaista.

Jätteet on varastoitava siten että mahdolliset vuodot astioista eivät aiheuta valumia maaperään:

- Poltettavat -, kaatopaikka-, vaaralliset- ja hyödynnettävät jätteet erillisissä kannellisissa jäteastioissa
- Jäteöljyt lukittavissa konteissa tai säiliöissä

Poltettava jäte, kaatopaikkajäte, vaarallinen jäte, hyödynnettävät jätteet ja jäteöljyt on toimitettava asianomaisille keräyspaikoille viranomaisten vaatimusten mukaisesti. Alueella ei saa polttaa eikä sinne saa haudata jätteitä.

Ottoalueelta vapautuvat vähäiset valumavedet ohjataan pintavalutuksena kohti länttä (kangasmaasto suotaa vähäisen vesimäärän hyvin). Pintavaluntapisteen tarkka sijainti määritellään maa-ainesten ottotoiminnan alettua.

10. ALUEEN SIISTIMINEN OTTOTOIMINNAN AIKANA JA MAISEMOINTI TOIMINNAN PÄÄTTYTTYÄ

Ottoalueen siisteydestä huolehditaan toiminnan ajan ja lopullinen ympäristön siistiminen tehdään heti ottamistoiminnan päätyttyä. Ottoalueen luiskat luiskataan kaltevuuteen 1:3.

Luontoon kuulumattomat rakenteet, romut ja jätteet viedään asiaan kuuluviin keräilypaikkoihin.

Ylijäämä maa-ainekset käytetään soveltuvin osin alueen jälkihoitoon.

Viimeistelytyö saatetaan loppuun ottamistoiminnan päätyttyä. Pohjavedelle haitallisia aineita ei saa käyttää viimeistelyssä vaan ne on vietävä kunnan osoittamaan paikkaan.

Maa-aineksen ottotoiminnan päätyttyä varastoidut pintamaat levitetään ottoalueelle, ottoalueen annetaan metsittyä luontaisesti ja se otetaan metsätalouuskäyttöön. Mikäli luontainen metsittyminen ei tuota tarvittavaa taimitiheyttä, alueelle istutetaan männyn taimia 2500 kpl /ha.

ASIAN KÄSITTELY

Asian vireilletulo

Lupahakemus on tullut vireille 6.4.2022 (Y/13/2022).

Asiansaisten kuuleminen ja lausuntopyynnöt

Hakemuksen vireillä olosta on kuulutettu Koillis-Lapin ympäristöterveydenhuollon (kunnan ympäristönsuojeluviranomainen) verkkosivuilla 8.4.2022 -15.5.2022. Asiakirjat ovat olleet nähtävillä Kemijärven kaupungin palvelupiste Sortteerissa ja Koillis-Lapin ympäristöterveydenhuollon verkkosivuilla kuulutusaikana.

Hakemuksesta on pyydetty Lapin ELY-keskuksen ja Lapin Maakuntamuseon lausunto. Pyhä-Kallion paliskunnalle lähetettiin tieto asianosaisen kuulemisesta.

Muistutukset, mielipiteet ja lausunnot

Hakemuksesta ei ole jätetty muistutuksia tai mielipiteitä.

Lapin ELY-keskus on antanut hakemuksesta seuraavan lausunnon (9.5.2022):

Metsähallitus Metsätalous Oy:n maa-aineslupahakemus Kekerilammen kallioalueella tilalla 320-893-10-1, Kemijärvi

Hakemus

Metsähallitus Metsätalous Oy hakee maa-aineslupaa moreenin ja kalliokiviaineksen ottamiselle yhteensä noin 4,7 hehtaarin kokoiselta alueelta Kemijärven Kekerilammen alueella sijaitsevalta määräalalta tilalta Kemijärven Valtionmaa I RN:o 10:1 (kiinteistötunnus 320-893-10-1). Varsinaisen kaivualueen pinta-ala on n. 1,4 hehtaaria. Lisäksi haetaan lupaa aloittaa toiminta ennen lupapäätöksen lainvoimaiseksi tuloa (MAL 21 §).

Lupaa haetaan 50 000 k-m³:n suuruiselle määrälle kymmeneksi (10) vuodeksi. Haettava otto määrä sisältää 48 000 k-m³ kalliota ja 2 000 k-m³ moreenia. Alueella aiotaan myös murskata maa-aineksia, mutta hakijan mukaan toiminnalle ei haeta ympäristölupaa, koska ottoalueen toiminta on tilapäistä ja lyhytkestoista ja murskaustoimintaa tehdään kokonaiskestoltaan alle 50 vuorokautta.

Hakemuksen mukaan suunniteltu alin ottamistaso on +247,0 metriä mpy (N2000). Maa-aineksen otossyvyys vaihtelee välillä 2-10 metriä. Suunniteltu ottamistoiminta ei sijoitu luokitellulle pohjavesialueelle eikä alueella ole määritetty pohjaveden pinnantasoa.

Hakemuksen mukaan ottoalueen pohja muotoillaan siten, että pohjalle ei jää vesipainanteita vaan vähäiset valumavedet ohjataan pintavalutuspisteelle kohti länttä, josta vedet suotautuvat länsipuolen kangasmaastoon. Pintavaluntapisteen tarkka sijainti määritellään maa-ainesten ottotoiminnan alettua.

Hakemuksen mukaan ottoalue sijaitsee Puolustusvoimien Rovajärven ampuma-alueella. Kallioaineksen otosta ei aiheudu haittoja lähialueille, sillä lähimmät asuin- tai vapaa-ajan asunnot sijaitsevat noin 14 km ottoalueesta itään Javaruksen kylällä.

Hakemuksessa esitetään, että poistetut pintamaat varastoidaan ottoalueen laiduille ja ne käytetään myöhemmin maisemointiin. Ottoalueen siisteydestä huolehditaan toiminnan ajan ja lopullinen ympäristön siistiminen tehdään heti ottamistoiminnan päätyttyä. Luontoon kuuluttomat rakenteet, romut ja jätteet vietään asiaan kuuluviin keräilypaikkoihin. Ylijäämä maa-ainekset käytetään soveltuvin osin alueen jälkihoitoon.

Kaivualueen luiskat loivennetaan kaltevuuteen 1:3. Ottoalueen annetaan metsittyä luontaisesti, ja tarvittaessa alueelle voidaan myös istuttaa männyntaimia, jos luontainen metsittyminen ei tuota tarvittavaa taimitiheyttä.

Kaavatilanne

Suunnitellulla maa-ainesten ottoalueella ei ole voimassa oikeusvaikutteista yleiskaavaa tai asemakaavaa.

Suunnitelma-alue sijoittuu Itä-Lapin maakuntakaavassa Puolustusvoimien alueelle (EP 2900, Rovajärven ampuma-alue). Merkinällä osoitetaan sellaiset puolustusvoimien pysyvässä käytössä olevat tai sellaiseksi suunnitellut varuskunta-, harjoitus- ja vastaavat alueet, joilla liikkuminen on rajoitettua. Alueella on maankäyttö- ja rakennuslain 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus. Lupaviranomaisen on otettava huomioon Puolustusvoimien tarpeet ja edistettävä niitä.

Luonnonsuojelu

Lapin ELY-keskus toteaa, että suunnitellulla maa-ainesten ottoalueella ei ole tiedossa olevia luonnonsuojeluasetuksen (1097/160) liitteen 3 (a) koko maassa rauhoitettujen kasvilajien esiintymiä, liitteen 4 uhanalaisten lajien ja erityisesti suojeltavien lajien havaintopaikkoja, luontodirektiivin (92/43/ETY) liitteen II a ja IV a eläinlajien tai II b ja IV b kasvilajien havaintopaikkoja eikä suurten petolintujen pesäreviirejä (3.5.2022, Lajitietokeskus).

ELY-keskuksen käsityksen mukaan alueen luontoarvot eivät rajoita ottamisen järjestämistä suunnitellulla alueella.

Sovellettava lainsäädäntö ja ohjeistus

Maa-ainelain 3 §:n mukaan aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu muun muassa tärkeään tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantumista, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa. Maa-ainesten ottamista koskevassa lupaharkinnassa ja lupaehdoissa otetaan huomioon myös maa-ainelain 3 §:n ympäristöperusteiset rajoitukset muun muassa kauniin maisemakuvan, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien turmelemisesta taikka ne lain 3 §:ssä mainitut muut rajoitukset, joilla pyritään estämään huomattavat tai laajalle ulottuvat vahingolliset vaikutukset asutukselle tai ympäristölle.

Ympäristönsuojelulain 27 §:ssä säädetään yleisestä luvanvaraisuudesta. Liitteen 1 taulukon 2 kohdan 7c ja 7e mukaan muun muassa kivenlouhimolle, kiinteälle tai siirrettävälle murskaimelle tulee hakea ympäristölupaa, mikäli toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 vuorokautta. Alle 50 vuorokautta kestävästä toiminnastakin toiminnanharjoittajan on ympäristönsuojelulain (YSL 527/2014) 118 §:n mukaisesti tehtävä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle kirjallinen ilmoitus tilapäistä melua tai ääntä aiheuttavasta toimenpiteestä. Ilmoitus tulee tehdä vähintään 30 vuorokautta ennen toiminnan aloittamista, mikäli kunnan ympäristönsuojelumääräyksissä ei määrätä tätä lyhyemmästä ajasta.

Kiven louhinnan ja murskauksen suojaetäisyyksistä säännellään valtioneuvoston asetuksessa kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (ns. Muraus-asetus, 800/2010). Asetuksen 3 §:n mukaan toimintaa ei saa sijoittaa alle 400 metrin päähän melulle tai pölylle erityisen alttiista kohteista, kuten sairaalasta, päiväkodista, hoito- tai oppilaitoksesta. Kivenlouhimo, muu kivenlouhinta ja kivenmurskaamo on lisäksi sijoitettava siten, että melua tai pölyä aiheuttavan toiminnon etäisyys asumiseen tai loma-asumiseen käytettävään rakennukseen tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevaan oleskeluun tarkoitettuun piha-alueeseen tai muuhun häiriölle alttiiseen kohteeseen on vähintään 300 metriä. Tukitoiminta-alue voidaan sijoittaa lähemmäksi kuin 300 metrin päähän häiriöille alttiista kohteesta.

Kivenmurskaamo voidaan sijoittaa alle 300 metrin päähän häiriöille alttiista kohteesta ainoastaan, jos toiminnanharjoittaja voi sijoittamalla toiminta rakennukseen tai muita teknisiä keinoja käyttäen luotettavasti ja ympäristölupaviranomaisen hyväksymällä tavalla osoittaa, että toiminta häiriöille alttiissa kohteessa ei ylitä 7 §:ssä tarkoitettuja melutason arvoja. Lisäksi toiminnasta ei saa aiheutua sellaista ilmanlaadun heikkenemistä, joka vaarantaa 5 §:ssä tarkoitettua ilmanlaadusta annetun valtioneuvoston asetuksen noudattamisen.

Hankkeen kohdalla vesilain (587/2011) mukainen lupa voi tulla kyseeseen ainakin vesilain 3 luvun (luvanvaraiset vesitaloushankkeet) 2 §:n tarkoittaman vesitaloushankkeen yleisen luvanvaraisuuden perusteella. 2 §:n 1 momentin ja sen kohtien 1 ja 2 mukaan vesitaloushankkeella on aina oltava lupaviranomaisen lupa, jos se voi muuttaa vesistön asemaa, syvyyttä, vedenkorkeutta tai virtaamaa, rantaa tai vesiympäristöä taikka pohjaveden laatua tai määrää, ja tämä muutos: 1) aiheuttaa tulvan vaaraa tai yleistä vedenvähyyttä; 2) aiheuttaa luonnon ja sen toiminnan vahingollista muuttumista taikka vesistön tai pohjavesiesiintymän tilan huononemista.

Lisäksi lupa voi tulla kyseeseen vesilain 3 luvun 3 §:n tarkoittaman aina luvanvaraisen vesitaloushankkeen perusteella. 3 §:n 1 momentin ja sen kohdan 2 mukaan 2 §:ssä tarkoitetuista seurauksista riippumatta vesitaloushankkeilla on aina oltava lupaviranomaisen lupa, jos: 2) veden ottaminen vesihuoltolaitoksen tai vesihuoltolaitokselle vettä toimittavan tarpeisiin taikka siirrettäväksi muualla käytettäväksi, muu pohjaveden ottaminen, kun otettava määrä on yli 250 m³ vuorokaudessa sekä muu toimenpide, jonka seurauksena pohjavesiesiintymästä poistuu muutoin kuin tilapäisesti pohjavettä vähintään 250 m³ vuorokaudessa.

Vesilain 2 luvun 15 § mukaan hankkeesta vastaavan on ilmoitettava kirjallisesti valtion valvontaviranomaiselle (ELY-keskus), kun pinta- tai pohjavedenotto ylittää 100 m³ vuorokaudessa.

Ympäristöministeriön oppaassa *Maa-ainesten ottaminen – opas ainesten kestävään käyttöön* (Ympäristöministeriön julkaisuja, 2020:24) on ohjeistettu muun muassa pohjaveden pinnan päälle jätettävistä suojaerospaksuuksista sekä jälkihoitotoimenpiteistä.

Edellytykset maa-ainesten otolle

Suunniteltu ottamistoiminta ei sijoitu luokitellulle pohjavesialueelle tai arvokkaalle geologiselle kohteelle. Lapin ELY-keskuksen näkemyksen mukaan maa-ainesten ottaminen hakemuksen tarkoittamalla alueella voi olla mahdollista ilman, että siitä ennalta arvioiden aiheutuu ympäristölle maa-aineslain (MAL 3 §) tarkoittamia haittoja. Lupaharkinnassa tulee kuitenkin huomioda seuraavassa esitetyt asiat:

Maa-ainesten ottamistoiminta

Maa-ainesten otossa tulee ottaa turvallisuusnäkökohdat huomioon, mm. työaikaiset jyrkät luiskat. Räjähdyksistä ei saa aiheutua vaaraa tai haittaa. Häiritsevä melu ja pöly tulee estää. Mahdolliset polttoainesten ja öljytuotteiden varastot, sekä työkoneiden huolto- ja säilytyspaikat tulee suojata tarkoituksenmukaisesti. Mahdolliset päästöt on välittömästi ilmoitettava valvontaviranomaiselle.

Ottoalueen jyrkänteiden suojaaminen tulee tehdä riittäväällä tavalla.

Jätteiden, ylijäämämassojen ym. sijoittaminen ottamisalueelle ei ole sallittua. Alueella ei myöskään tule säilyttää työkoneita.

Murskaustoiminta

Suunniteltu murskaustoiminta ei sijoitu luokitellulle pohjavesialueelle ja murskausvuorokausien määrä on hakemuksen mukaan alle 50 vuorokautta suunnitellun toimintaiän eli 10 vuoden aikana.

ELY-keskus huomauttaa, että ympäristöministeriön Kivenlouhinnan ja -murskauksen ympäristölupahakemuslomakkeen täyttöohjeen (6036) mukaan: ”YSL:n liitteen 1 taulukon 2 kohdan 7c) mukaisesti lupaa edellytetään kivenlouhimoon tai muuhun kuin maanrakennustoimintaan liittyvään kivenlouhintaan, jossa kiviainesta käsitellään vähintään 50 päivänä samalla alueella. Lisäksi saman taulukon kohdan 7e) mukaisesti lupaa tulee hakea kiinteälle tai sellaiselle tietyllä alueella sijoitettavalle siirrettävälle murskaamolle, jonka toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää samalla alueella. **Toiminta voi olla jaksotettu, eikä 50 päivän ajanjakson laskenta ole riippuvainen kalenterivuodesta. Murskaamon toiminta-aikaan kuuluu työmaa-alueen pintamaiden poisto, louhinta ja murskaus työmaa-alueella, kiviaineksen välivarastointi, seurlonta, louheen ja murskeen siirto ja kuljetus työmaalla ja sieltä pois. Toiminta-aikaan luettaan myös työmaa-alueen lopettamiseen liittyvät työt.** Murskeen tai sivukiven, irrotetun kiven tai louheen varastointia ja siirtoa varsinaisen toiminnan loputtua ei kuitenkaan lasketa toiminta-aikaan.”

ELY-keskus katsoo, että louhinta- ja murskausvuorokausien määrästä on pidettävä kirjaa, ja tarvittaessa haettava toiminnalle ympäristölupaa (YSL 27 §) viimeistään kun 49 vuorokautta on tullut täyteen. Lupaviranomaisella tulee olla käytettävissä ajantasainen tieto siitä, montako murskausvuorokautta alueella on lupa-aikana käytetty.

ELY-keskus korostaa huolellista toimintakulttuuria. Öljyjen tai muiden vaarallisten aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen tulee estää. Suojausratkaisujen tulee olla tiiviitä ja öljyjä kestäviä, eikä suojarakenteeseen saa päästä virtaamaan ympäristön hulevesiä. Tiiviille alustoille kertyvän veden hallinta tulee suunnitella siten, että vedet eivät pääse missään tilanteessa tulvimaan yli. Ympäristöön päässeet polttoaineet ja ympäristölle vaaralliset aineet on heti kerättävä talteen. Toiminnanharjoittajalla tulee olla esitettyinä säilytyspaikka öljyiselle maa-ainekselle.

Jätteiden, ylijäämämassojen ym. sijoittaminen ottamisalueelle ei ole sallittua. Toiminnasta ei saa aiheutua epäsiisteyttä. Jätteitä ei saa polttaa tai haudata. Hyötykäyttöön kelpaava jäte on lajiteltava erilleen ja toimitettava hyödynnettäväksi. Alueella ei myöskään tule varastoida ongelmajätteitä.

Toimintajaksojen päätyttyä alue on siistittävä ja alueelta on poistettava koneet ja laitteet. Mikäli alueella havaitaan öljyä, tulee altaan massat vaihtaa puhtaisiin. Mahdolliset päästöt on ilmoitettava valvontaviranomaiselle. Toiminnan päättyessä suoja-alue tulee jälkihoitaa siten,

että suojarakenteet puretaan ja alue palautetaan metsämaaksi. Mahdolliset pilaantuneet maat tulee toimittaa käsittelyyn.

Murskauslaitoksen melun ja pölyn leviämisen estämiseksi murskauslaitos tulee sijoittaa siten, että murskeen varastoalueet ja ottoalueen rintaukset lieventävät melun leviämistä ympäristöön.

Pintavedet

Toiminnasta ei saa aiheutua muutoksia alueen vesien laatuun tai määrään. Vesien johtaminen ei saa aiheuttaa vettymis- tai muuta haittaa ympäristöön. Lupaviranomaiselle tulee tarvittaessa esittää tarkempi kuvaus vesien johtamisesta ja laadun tarkkailusta.

Suunniteltu maa-ainesten ottamisalue sijaitsee Kekerilammista noin 260 m koilliseen. Ylemmään Kekerilampeen laskee puro koillisesta noin 120 m etäisyydeltä ottamisalueesta. Hakemuksessa on mainittu vähäisten vesien johtamisesta länteen kangasmaalle.

ELY-keskus toteaa, että kalliokiven ottotoiminnassa muodostuvia vesiä ei tule johtaa esim. ojia kaivamalla puron läheisyyteen, vaan tarvittaessa ne on johdettava laskeutusaltaan kautta pintavalutuksena maastoon.

Vesilain mukaisen luvantarpeen arviointi

ELY-keskus toteaa, että koska kyseessä on kalliokiviaineksen ottaminen louhoksessa, tulee hankkeesta kertoa tiedot ainakin nykytilanteessa poispumpattavien vesien määrästä sekä tulevasta tilanteesta (eli paljonko vettä pumpataan louhoksesta pois, kun se on syvennetty alimpaan ottotasoon). Tämän perusteella hankkeesta arvioidaan alustavasti, onko kyseisessä tapauksessa tarpeen vesilain mukainen lupa.

Hankkeesta vastaava on lupahakemuksessa todennut, että suunniteltu ottamistoiminta ei sijoitu luokitellulle pohjavesialueelle eikä alueella ole määritetty pohjaveden pinnantaso. Suunniteltu alin ottamistaso on +247,0 metriä mpy (N2000).

Hakemuksen mukaan ottoalueen pohja muotoillaan siten, että pohjalle ei jää vesipainanteita vaan vähäiset valumavedet ohjataan pintavalutuspisteelle kohti länttä, josta vedet suotautuvat länsipuolen kangasmaastoon. Pintavaluntapisteen tarkka sijainti määritellään maa-ainesten ottotoiminnan alettua. Toiminnan päätyttyäkään louhokseen ei arvioida kertyvän pohja-, sade- tai sulamisvesiä.

Lapin ELY-keskus toteaa, että hakemuksessa esitettyjen tietojen perusteella louhoksesta ei pumpata pois pohjavettä (eli määrä on alle 250 m³/d, eikä pumppaustarvetta ole välttämättä lainkaan), jolloin tarve vesilain mukaisesta luvasta ei automaattisesti täyty.

Lupaharkinta voi tulla ajankohtaiseksi esimerkiksi siinä vaiheessa, jos otto ulottuu pohjavesipinnan alapuolelle. Mahdollinen pohjavesien pumppaaminen pois ottoalueelta voidaan kuitenkin tässä tapauksessa katsoa olevan väliaikaista, jos hanke ei vaadi kuivanapitoa jatkuvasti (vesilain (3 luku, 3 §:n kohta 2) tarkoittama kohta ”muutoin kuin tilapäisesti...”). Lisäksi lupa

voidaan vaatia myös siinä tapauksessa, jos tarkkailu osoittaa, että toiminnasta aiheutuu luonnon tai vesistön tilan huononemista (VL 3 luku, 2 §:n 1 momentin kohta 2).

Ympäristö- ja maa-ainesluvassa annettavien lupamääräysten tulee sisältää tarkkailuvelvoite, jonka perusteella mm. hankkeen ympäristö- ja kuivatusvaikutuksia sekä poispumpattavaa vesimäärää voidaan seurata. Tarkkailuvelvoitteen tulee sisältää mm. pohjaveden pinnantason tarkkailua ja veden laadun seuranta. Lisäksi ottoalueen kuivanapitoon liittyvien poispumpattavien vesien määrää tulee seurata vuorokausi/kuukausi/vuositasolla toiminnan käynnistyessä ja toiminnan aikana.

ELY-keskuksen näkemys on, että jos hanke toteutetaan kuten selvityksessä on esitetty, hanke ei vaadi tässä vaiheessa vesilain mukaista lupaa. Mikäli hankkeen tarkkailun yhteydessä havaitaan, että alueelta poispumpattavien pohjavesien määrä ylittää 250 m³/d tai poispumpattavat vedet ovat laadultaan sellaisia, että niistä voi aiheutua luonnon vahingollista muuttumista tai vesistön tai pohjavesiesiintymän tilan huononemista, saattaa tarve vesilain mukaiselle luvalla siinä vaiheessa aktivoitua.

Jälkihoito

Ottamisalue tulee jälkihoitaa välittömästi ottotoiminnan päätyttyä, ja jälkihoitotoimenpiteet tulee yksilöidä lupapäätöksessä. On tärkeää, että jälkihoito- ja maisemointitöitä tehdään vähintään hakemuksessa esitetyn mukaisesti. Jälkihoitotoimia ovat alueen siistiminen, muotoilu ja pintamateriaalin levitys, kasvillisuuden palauttaminen sekä alueelle soveltumattoman käytön estäminen. ELY-keskus katsoo, että kalliokiviainesten ottoalueen maisemointiin tulee käyttää moreenia, jolla varmistetaan taimien ja puiden kasvuedellytykset kallioalueella.

Luiskat tulee muotoilla alueen turvallisuuden ja maisemanhoidon kannalta riittävän loiviksi. Myös mahdollisesti vedenpinnan alapuolelle jäävät luiskat tulisi muotoilla samaan kaltevuuteen vähintään kolmen metrin vesisyvyyteen saakka.

Pintamateriaalina tulee ensisijaisesti käyttää alueen alkuperäistä pintakerrosta. Alkuperäisen pintakerroksen kangashumus ja sen alapuolella oleva rikastumiskerros tulisi kuoria ja varastoida erikseen ottamisalueen reunoille ennen toiminnan aloittamista. Pintamaat tulee levittää alueelle takaisin alkuperäisessä järjestyksessä. Kasvillisuuden kannalta paras tulos saavutetaan, kun maan ylin orgaanista ainesta sisältävä humuskerros (kuntta) voidaan irrottaa ja levittää takaisin alueella laajoina mattoina. Pintamaiden varastointiaika tulisi olla mahdollisimman lyhyt, sillä pintakerroksen orgaaninen aines hajoaa nopeasti. Soveltuva varastointiaika on korkeintaan 2-3 vuotta. Vaiheistamalla ottaminen ja jälkihoito saavutetaan paras lopputulos.

Lapin ELY-keskus katsoo, että jos alueelle tuodaan muualta jälkihoitotöihin käytettäviä maa-aineksia, tulee niiden olla puhtaita, ja niiden alkuperä tulee tarvittaessa pystyä osoittamaan.

Lupa-ajan päätyttyä ottamisalueella ei tule olla maa-ainesvarastokasoja lainkaan, sillä ne estävät jälkihoidon toteuttamisen. Tiivistyneet tienpohjat ja varastokasojen pohjat tulee möyhiä ja pehmentää toiminnan loputtua, sillä tiivis maaperä läpäisee vettä huonosti ja vähentää siten muodostuvan pohjaveden määrää.

Lapin ELY-keskus suosittelee, että maisemoinnissa ja jälkihoitotöiden suunnittelussa käytetään päivitettyä maa-ainesopasta (*Maa-ainesten ottaminen – opas ainesten kestävään käyttöön*, Ympäristöministeriön julkaisuja, 2020:24.)

Johtopäätökset

Lapin ELY-keskus katsoo, että maa-ainesten ottaminen hakemuksen tarkoittamalla alueella voi olla mahdollista ilman, että siitä ennalta arvioiden aiheutuu ympäristölle maa-aineslain (MAL 3 §) tarkoittamia haittoja, mikäli lupaharkinnassa huomioidaan edellä esitetyt seikat.

Lapin ELY-keskus kuitenkin muistuttaa, että vaikka etukäteen arvioiden pinta- tai pohjavesiin kohdistuvia haittoja ei tulisikaan, on toiminnanharjoittaja vesilain mukaisessa vastuussa mahdollisista vesiin kohdistuvista haitoista ja siten velvollinen muun muassa tarvittaviin korjauksiin ja korvaustoimenpiteisiin.

Lapin ELY-keskuksen lupahakemukseen perustuvan näkemyksen mukaan hanke ei tässä vaiheessa vaadi vesilain mukaista lupaa, sillä toiminnasta johtuvan louhosalueen kuivanapidon takia poispumpattavan pohjaveden määrä on alle 250 m³/vrk eikä kuivanapito ole jatkuvaa. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tulee kuitenkin lupamääräyksissä määrätä, että louhosalueelta mahdollisesti poispumpattavien vesien määrää ja laatua on tarkkailtava. Tarkkailusta saatujen tuloksien perusteella tarkastellaan, aktivoituuko vesilain mukaisen luvan tarve hankkeen aikana. ELY-keskus pyytää myös huomioimaan, että jos poispumpattavan veden määrä ylittää 100 m³/vrk, tulee siitä ilmoittaa ELY-keskukselle (VL 2 luku, 15 §).

Lapin ELY-keskus korostaa, että vesilain mukainen luvantarpeen harkinta on tehty hakemuksessa annettujen tietojen pohjalta. Mikäli tiedot ovat oleellisesti muuttuneet lupaprosessin aikana, eivätkä ne enää vastaa annettuja tietoja, tulee luvantarve arvioida uudelleen.

Lisäksi ELY-keskus muistuttaa, että koska louhinnalle ja murskaukselle ei ole haettu ympäristölupaa, koko 10 vuoden lupa-aikana alueella tulee olla alle 50 murskausvuorokautta. Tämä sisältää kaiken murskaustoiminta-kohdassa luetellun toiminnan. Lupaviranomaisen tulee valvoa, ettei 50 vuorokautta saavuteta.

Ottamistoiminnan loputtua on pidettävä lopputarkastus. Luvan haltijan on tehtävä maa-aineslain 23 a §:n 1 momentissa tarkoitettun otetun aineksen määrää ja laatua koskeva ilmoitus lupaviranomaiselle vuosittain viimeistään tammikuun 31. päivänä.

Päätökset asiassa pyydetään lähettämään tiedoksi Lapin ELY-keskukselle (MAL 19 §). Lupapäätökseen tulisi merkitä luvan viimeinen voimassaolopäivä. Lupapäätös maa-ainesten ottamisesta tulee viedä myös maa-ainesten ottamisen tietojärjestelmään (NOTTO) Suomi.fi palvelusta löytyvällä sähköisellä ilmoituslomakkeella.

Lapin maakuntamuseo on antanut hakemuksesta lausunnon:

Lapin maakuntamuseon lausunto 20.4.2022

Pelkosenniemen-Savukosken kansanterveystyön kuntayhtymän ympäristöterveyslautakunta pyytää Lapin maakuntamuseon lausuntoa Kemijärven kaupungin aluetta koskevasta maa-ainelain (555/1981) mukaisesta maa-ainesten ottoluvasta. Ottolupa liitteineen on ollut nähtävissä lupaviranomaisen verkkosivuilla. Lapin maakuntamuseo lausuu asiasta Kemijärven kaupungin alueesta vastaavana museolain (314/2019) 7 §:n mukaisena alueellisena vastuuseona kulttuuriympäristötehtävänsä puitteissa.

Aiottu ottoalue sijaitsee Kemijärven kaupungin alueella Kekerivaaran itäpuolella Kekerilammen kallioalueella. Ottamisalueen pinta-ala on 4,7 ha, josta varsinaista ottoaluetta on 1,4 ha. Ottolupaa haetaan 50000 m³ ottomäärälle 10 vuoden ajaksi.

Ottoalueelta ei tunneta kiinteitä muinaisjäänöksiä tai muita arkeologisia kohteita. On kuitenkin epäselvää, onko alueeseen kohdistunut arkeologisia selvityksiä viimeisen 10 vuoden aikana. Kemijärven valtionmaita on arkeologisesti inventoitu vuonna 2014 Kansallisen metsäohjelman (KMO) yhteydessä, mutta ko. inventoinnin raportin perusteella ilmeisesti nyt käsillä oleva alue on jäänyt inventoinnin ulkopuolelle.

Aiottu maanottoalue ei ole Lapin maakuntamuseon näkemyksen mukaan järin potentiaalista arkeologisesti. Se sijaitsee supra-akvaattisella, kallioisella, kivisellä ja kohtuullisen jyrkkäpiirteisellä alueella. Lähistöllä ei sijaitse vesistöjä eikä alue ole muinaisrantojen välittömässä läheisyydessä. Historiallisten ilmakuvien tai vanhojen karttojen perusteella ei myöskään tule ilmi sellaisia seikkoja, jotka nostaisivat alueen arkeologista potentiaalia.

Lapin maakuntamuseolla ei ole asiasta huomautettavaa.

Jääkäriprikaati/puolustusvoimat on ilmoittanut 9.5.2022, että Jääkäriprikaatilla ei ole lausuttavaa asiaan.

Hakijan kuuleminen ja vastine

Hakijalle on varattu mahdollisuus vastineen antamiseen lausunnoista. Metsähallitus Metsätalous Oy ilmoitti 17.5.2022, että sillä ei ole lausuttavaa vastineeksi annettuihin lausuntoihin.

Puolustusvoimat/hakija on täydentänyt hakemusta 19.5.2022 perusteluilla toiminnan aloittamisesta muutoksenhausta huolimatta seuraavasti:

Ohessa perustelu toiminnan aloittamisesta muutoksen hausta huolimatta.

Puolustusvoimilla on nopeutettu tarve maa-ainekselle Rovajärven alueella seuraavin perusteluin:

- Lisääntynyt harjoitusten määrä Rovajärven alueella, mikä aiheuttaa teiden korjaus ja ylläpito tarvetta
- Kelirikon aiheuttama peruskorjaustarve tiestöllä (akuutti)
- Uusien teiden rakennustarve alueelle
- Kekerivaaran maanottoa sijaistaa logistisesti järkevällä etäisyydellä peruskorjattaviin tieosuuksiin, uusiin rakennettaviin teihin sekä peruskorjattavien ampumapaikkoihin ja koulutuspaikkoihin
- Lisäksi vallitsevasta tilanteesta johtuen on alueella valmiudellisia rakennustarpeita, joiden aikataulua on nopeutettu

RATKAISU JA LUPAMÄÄRÄYKSET

Ratkaisu

Metsähallitus Metsätalous Oy:lle myönnetään maa-ainelain 4 §:n mukainen lupa maa-ainesten ottamiseen Kemijärvelle Kekerilammen kallioalueelle kiinteistöllä KEMIJÄRVEN VALTIONMAA I 320-893-10-1. Lupa myönnetään kymmenen (10) vuoden ajalle 50 000 k-m³ ottomäärälle. Lupa myönnetään hakijan esittämän ottamissuunnitelman mukaisesti seuraavia lupamääräyksiä noudattaen.

Täytäntöönpanoratkaisu

Toiminnan saa aloittaa ennen lupapäätöksen lainvoimaisuutta. Mikäli toiminta aloitetaan ennen päätöksen lainvoimaisuutta, tulee toiminnalle asettaa pääasiallisen vakuuden lisäksi 2743 €:n vakuus. Vakuuden tulee olla voimassa päätöksen lainvoimaisuuteen asti.

Lupamääräykset

1. Ottamislupa myönnetään yhteensä 50 000 k-m³ kokonaisottomäärälle. Lupa on voimassa kymmenen (10) vuotta tämän päätöksen tiedoksisaannista. **Luvan viimeinen voimassaolopäivä on 24.5.2032.**
2. Ennen ottamistoiminnan aloittamista hakijan on asetettava lupamääräysten suorittamiseksi **9142 €:n suuruinen vakuus** (MAL 12 § ja MAL 21 §). Vakuuden tulee olla voimassa vähintään 1,5 vuotta luvan voimassaoloajan yli, eli 24.11.2033 asti.
3. Ennen toiminnan aloittamista luvanhaltijan on pyydettävä valvontaviranomaista suorittamaan aloitustarkastus, jossa tarkistetaan, että lupaehtojen edellyttämät valmistelevat toimenpiteet on tehty.
4. Ottamisalue on merkittävä maastoon riittävän selvästi vahinkojen estämiseksi. Jyrkät rintuudet tulee suojata metallisella verkkoaidalla. Ottamisalueen reunat tulee merkitä reunapaaluin. Aitojen ja merkintöjen tulee olla riittävän korkeita, jotta ne voi havaita myös talvella maan ollessa lumipeitteinen. Alueelle tulee asentaa korkomerkki. Ottamisalueen merkinnät maastoon tulee olla selvästi näkyviä, kestäviä ja oikein sijoitettuja jotta ne näkyvät koko ottamistoiminnan ajan. Alueen merkitsemiseen ei saa käyttää lippusiimoja.
5. Varastoalueen läpi kulkevan tien turvallisuudesta tulee huolehtia ottamisen kaikissa vaiheissa. Maa-aineksia tai maa-ainesten ottoon liittyviä rakenteita ei saa sijoittaa alle 12 metrin etäisyydelle Kierivitikon tai Eniselän paikallisteiden keskilinjaan nähden. Räjäytysten aikaan sekä siirrettäessä maa-aineksia Kierivitikon paikallistien itäpuolelle, tulee tielle asettaa toiminnasta kertovat varoitusmerkit. Turvallisuuden vaatiessa alueelle tulee järjestää liikenteenohjaus.
6. Alkuperäisen pintakerroksen kangashumus ja sen alapuolella oleva rikastumiskerros tulee kuoria ja varastoida erikseen ottamisalueen reunoille ennen toiminnan aloittamista. Jälkihoidon yhteydessä nämä pintamaat tulee levittää takaisin ottamisalueelle.
7. Pohjaveden päälle on jätettävä kauttaaltaan vähintään yhden (1) metrin suojaava puhdas maakerros. Ottotasa tulee tarvittaessa nostaa, mikäli pohjavesihavainnot antavat siihen aiheutta.
8. Toiminta on järjestettävä niin, ettei siitä aiheudu maaperän, pohjaveden tai pintavesien pilaantumista.
9. Ottamisalueelle kerääntyvät vedet tulee käsitellä ensisijaisesti pintavalutuksella. Ottamisalueen pohja tulee kallistaa niin, että mahdollinen veden virtaus voidaan suorittaa keskitetysti tarvittaessa rakennettavaan laskeutusaltaaseen. Mikäli laskeutusallasta tarvitaan estämään kiintoaineksen

kulkeutuminen, tulee laskeutusaltaasta lähtevien ojien vesiä tarkkailla silmämääräisesti vesiensuojelurakenteiden jälkeen ja tarvittaessa ryhtyä toimenpiteisiin alapuolisen vesistön samentumisen estämiseksi. Laskeutusaltaasta johdettavien vesien laatua tulee myös tarkkailla murskaus- ja louhintavuosina syksyllä otettavasta vesinäytteestä. Vesinäytteestä on tutkittava ainakin seuraavat ominaisuudet ja aineiden pitoisuudet: kiintoaine, kokonaistyyppi, ammoniumtyppi ja nitraattityppi, pH, kloridi, sähkönjohtavuus, CODMn, rauta, sulfaatti ja arseeni sekä öljyhiilivedyt (C10-C40). Näytteenoton yhteydessä on mitattava virtaama. Vesien johtaminen ei saa aiheuttaa Kekerilampien vesien pilaantumista.

10. Mikäli louhoksesta tarvitsee pumpata vesiä, tulee pumpattujen vesien määrästä pitää kirjaa. Mikäli vesiä täytyy pumpata yli 100 m³ päivässä tai pumppauksesta voi aiheutua luonnon tai vesistön tilan huonontumista, tulee siitä ilmoittaa kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja Lapin ELY-keskukselle.
11. Öljyjen ja muiden ympäristölle haitallisten aineiden käsittelyssä on noudatettava erityistä huolellisuutta, jotta maaperä tai pohjavesi ei likaantuisi. Poltto- ja voiteluaineiden sekä ympäristölle haitallisten kemikaalien varastointi toiminta-aikojen ulkopuolella on kielletty. Autojen ja koneiden huolto ja pesu alueella on kielletty. Myös koneiden ja autojen tankkaus tulee järjestää siten, ettei siitä aiheudu öljy- tai polttoainepäästöjen vaaraa.
12. Vahinko- ja onnettomuustilanteiden varalle on maa-ainesten ottoalueelle varattava riittävästi imeytysmateriaalia sekä tarvittavaa kalustoa vuotojen leviämisen estämiseksi.
13. Jos öljyä tai muuta pohjaveden laatua vaarantavaa ainetta joutuu maaperään, on siitä välittömästi ilmoitettava valvontaviranomaiselle ja pelastuslaitokselle sekä ryhdyttävä heti toimenpiteisiin vahingon leviämisen ehkäisemiseksi.
14. Louhinta- ja murskausvuorokausista tulee pitää kirjaa. Tiedot on säilytettävä vähintään kymmenen vuoden ajan.
15. 20.9.-31.10. välisenä aikana tapahtuvasta louhinnasta ja murskauksesta tulee ilmoittaa 30 vuorokautta etukäteen Pyhä-Kallion paliskunnalle. Louhintaa ja murskausta ei saa suorittaa, mikäli se estää tai vaikeuttaa poroerotustöiden suorittamista.
16. Maa-ainesten ottamisen loputtua alue on siistittävä ja sinne pystytetyt rakennelmat purettava. Alueen seinämät tulee loiventaa rinteiksi. Rinteiden muotoiluun voidaan käyttää alueelta poistettuja pintamaita. Rinteiden kaltevuus saa olla enintään 1:3. Alueen pohjalle voidaan muodostaa kumpareita tai harjanteita lisäämään pinnanmuotojen vaihteluita. Pohjan muotoilu tulee tehdä siten että sade- ja sulamisvedet johtuvat pois alueelta. Pintamaat tulee palauttaa alueelle lupamääräyksen nro 6 mukaisesti. Alueelle tulee luoda ottotoiminnan päätyttyä edellytykset luontaiselle taimettumiselle tai alueelle tulee istuttaa tai kylvää puusto.
17. Ottamistoiminnan päättyessä tai luvan umpeutuessa luvan haltijan on pyydettävä valvontaviranomaiselta maa-ainesasetuksen (926/2005) mukaista lopputarkastusta.
18. Mikäli lupa maa-ainesten ottamiseen siirretään toiselle, on siirrosta viipymättä ilmoitettava lupaviranomaiselle. Luvan haltija vastaa lupaan liittyvistä velvoitteista, kunnes hänen tilalleen on hakemuksesta hyväksytty toinen.
19. Luvan haltijan tulee tehdä vuosittain maa-aineslain 23 a §:n mukainen otetun aineksen määrä ja laatua koskeva ilmoitus vuosittain viimeistään tammikuun 31. päivänä.
20. Luvan käsittelystä peritään lupahakemuksen vireille tullessa voimassa olleen mukainen tarkastusmaksu. **Tarkastusmaksu on 1340,35 euroa.** Valvontamaksu peritään vuosittain voimassa olevan taksan mukaisesti.

PERUSTELUT

Luvan myöntämisen edellytykset

Ottamistoiminta tai sen järjestely ei ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Hakija on esittänyt asianmukaisen ottamis- ja maisemointisuunnitelman, joten lupa ottamiseen on myönnettävä. EU:n kaivannaisjätedirektiivi koskee myös maa-aineslain mukaista maa-ainesten ottotoimintaa. Hakija on esittänyt kaivannaisjättesuunnitelman.

Yleiset perustelut

Maa-aineslain 11 §:n mukaan ainesten ottamista koskevaan lupaan on liitettävä määräykset siitä, mitä hakijan on noudatettava hankkeesta aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi, jolleivät sanotut seikat käy ilmi ottamissuunnitelmasta.

ELY-keskuksen antama lausunto on huomioitu lupamääräyksissä nrot 4, 5, 7, 9-16 ja 18. Lapin Maakuntamuuseon lausunnossa ei esitetty lupamääräyksiin vaikuttavia huomioita.

Täytäntöönpanoratkaisun perustelut

Hakija on hakenut lupaa aloittaa ottamistoiminta muutoksenhausta huolimatta. Maa-aineslain 21.2 §:n mukaan lupaviranomainen voi perustellusta syystä ja edellyttäen, ettei täytäntöönpano tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, luvan hakijan pyynnöstä lupapäätöksessä määrätä, että ainesten ottaminen voidaan muutoksenhausta huolimatta aloittaa lupapäätöstä noudattaen, jos hakija asettaa hyväksyttävän vakuuden niiden haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamisesta, jotka päätöksen kumoaminen tai luvan muuttaminen voi aiheuttaa.

Luvanhakija on perustellut toiminnan aloittamista muutoksenhausta huolimatta muun muassa harjoitusmäärän lisääntymisellä ja vallitsevasta tilanteesta johtuvilla valmiudellisilla rakennustarpeilla. Kemijärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen ratkaisukäytännön perusteella toimijoiden taloudelliset intressit eivät ole maa-aineslain 21.1 §:ssä tarkoittama perusteltu syy, vaan syynä pitää olla laajempi yleinen tarve. Hakijan perustelut täyttävät ratkaisukäytännön mukaisen perustellun syyn kriteerit.

Alue on metsätalouskäytössä olevaa aluetta eikä siihen kohdistu virkistyskäyttöpainetta. Toiminnan aloittaminen muuttaisi kohtuullisen pienellä alueella maan pintaa ja maan muotoja. Kyseisten muutosten ei voida katsoa olevan sellaisia asioita, jotka tekisivät muutoksenhaun hyödyttömäksi. Toiminnanaloittamislupaa ei ole tarpeen rajata haetusta. Toiminnanaloittamisluvan vakuudeksi määrätään pääasiaratkaisuluvan vakuuden lisäksi vakuus, jonka suuruus on 30 % pääasiaratkaisun vakuudesta.

Lupamääräysten perustelut

Lupamääräys 1

Maa-aineslain 10 §:n mukaan lupa ottamistoimintaan myönnetään määräajaksi, enintään kymmeneksi vuodeksi. Lupa on myönnetty sille määräajalle ja kokonaisottomäärälle, joita hakija on esittänyt.

Lupamääräys 2

Vakuudesta on annettu määräys maa-aineslain 12 §:n perusteella. Vakuuden suuruuden laskemiseen käytetään voimassa olevaa taksaa. Vakuuden suuruus lasketaan seuraavalla kaavalla:

Otettava maa-ainesmäärä x **0,035 euroa/m³** + ottoalueen pinta-ala x **0,44 euroa/m²** + louhittavien/luiskattavien reuna-alueiden pinta-ala x **0,88 euroa/m²**. Vakuuden käsittelyn periaatteet ovat päätöksen liitteenä.

Lupamääräys 3

Määräys on osa valvontaviranomaisen suorittamaa tarkastusmenettelyä, joka perustuu maa-ainesasetuksen 7 §:ään.

Lupamääräys 4 ja 5

Määräykset on annettu ulkopuolisten turvallisuuden varmistamiseksi ja vahinkojen ja onnettomuuksien ennalta ehkäisemiseksi. Maastossa kulkijoiden ja tien käyttäjien turvallisuudesta tulee huolehtia ottamisen kaikissa vaiheissa. Alueella ei saa käyttää lippusiimoja porojen sotkeutumisvaaran vuoksi.

Lupamääräys 6

Pintamaiden varastoinnista on annettu määräys mahdollisimman hyvän maisemointituloksen turvaamiseksi.

Lupamääräys 7

Määräys suojaetäisyydestä pohjaveteen on annettu pohjaveden pilaantumisen ja sen riskin välttämiseksi.

Lupamääräykset 8-9

Hakija ei ole hakemuksessaan esittänyt yksityiskohtaista suunnitelmaa vesien johtamisesta. Vesien johtamisesta ei saa aiheutua alapuolisten vesien samentumista tai muuta vesistön pilaantumista.

Lupamääräys 10

Määräys perustuu vesilain 2. luvun 15 §:n ilmoittamisvelvollisuuteen. Lupamääräys on annettu myös varmistamaan, että toiminnassa ei ylitä vesitalouslupan tarve ilman että vesitalouslupaa olisi haettu.

Lupamääräykset 11-13

Määräykset öljyjen ja muiden ympäristölle vaarallisten aineiden käsittelystä, häiriötilanteisiin varautumisesta sekä toiminnasta mahdollisten päästöjen yhteydessä on annettu maaperän ja pohjaveden suojelemiseksi ja viranomaisten tiedonsaannin varmistamiseksi. Toimintaa koskee ympäristönsuojelulain 16 §:n mukainen maaperän pilaamiskielto ja 17 §:n mukainen pohjaveden pilaamiskielto.

Lupamääräys 14

Määräys on annettu varmistamaan, että toiminta ei ylitä ympäristöluvanvaraisuuden kynnystä. Siirrettävän murskausaseman toiminta on ympäristöluvanvaraista, mikäli toimintavuorokausien määrä on vähintään 50.

Lupamääräys 15

Määräys on annettu poronhoidolle mahdollisesti koituvien haittojen estämiseksi. Alueella ei ole muita häiriintyviä kohteita, joten toiminnasta ei voi aiheutua sellaisia vaikutuksia, jotka vaatisivat ympäristönsuojelulain 118 §:n mukaisen ilmoituksen tekemistä.

Lupamääräys 16

Lupamääräys on annettu alueen maisemoinnin toteuttamiseksi niin, että lopputuloksena muodostuu ympäröivään luontoon ja maisemaan sulautuva kokonaisuus, eikä alueesta aiheudu haittaa tai vaaraa siellä liikkuville. Ottotoiminnan päätyttyä alue siirtyy metsälain piiriin.

Lupamääräys 17

Määräys on osa valvontaviranomaisen suorittamaa tarkastusmenettelyä, joka perustuu maa-ainesasetuksen 7 §:ään.

Lupamääräys 18

Lupamääräys on annettu maa-aineslain 13 a §:n perusteella.

Lupamääräys 19

Lupamääräys on annettu maa-aineslain 23 a §:n ja maa-ainesasetuksen 9 §:n perusteella.

Lupamääräys 20

Lupamääräys perustuu maa-aineslain 23 §:ään. Maksua määrättäessä sovelletaan voimassa olevaa taksaa. Voimassa olevan maa-ainestaksan mukaisesti Maksu määräytyy otettavaksi esitetyn maa-ainesten

kokonaismäärän mukaan seuraavasti: Suunnitelmaa kohti 280 euroa, sekä lisäksi hakemuksessa otettavaksi esitettyä maa-aineksen yksikkötilavuutta kohti 0,017 euroa. Maksuun lisätään asianosaisten kuulemisesta perittävä maksu, 50 euroa/asianosainen, kunnallisesta ilmoituksesta 70 euroa ja lehti-ilmoituksesta 90,35 euroa.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Maa-ainelaki (555/1981) 3, 4, 5 - 6, 10 - 13 a, 20, 21, 23 ja 23 a §

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6-7 ja 16-17

Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (962/2005) 6 -9 §

Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013) 4 §

Vesilaki (587/2011) 2 luku 15 §

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätöksen tyytymätön saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä. Viimeinen muutoksenhakupäivä on 26.6.2022.

PÄÄTÖKSEN TIEDOKSIANTO JA PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Tämä päätös lähetetään (MAL 19 § 2 mom.)

- Hakijalle

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan (MAL 19 § 1 ja 3 mom)

- Julkisella kuulutuksella viranomaisen verkkosivuilla
- Lapin ELY-keskukselle
- Asian käsittelyn yhteydessä kuulluille asianosaisille

PÄÄTÖKSEN TEKIJÄ:

Ympäristötarkastaja Eero Leppänen

DELEGOINTIPÄÄTÖS:

Pelkosenniemen-Savukosken kansanterveystyön kuntayhtymän ympäristöterveyslautakunta 4.11.2021 § 97.

Eero Leppänen

Ympäristötarkastaja

19.5.2021 Kemijärvi

LIITTEET

Liite 1 Vakuuksien käsittelyn periaatteet

Liite 2 Valitusosoitus

PELKOSENNIEMEN-SAVUKOSKEN KANSANTERVEYSTYÖN KUNTAYHTYMÄ

Ympäristöterveyslautakunta 26.2.2019 § 14

VAKUUKSIEN KÄSITTELYN PERIAATTEET MAA-AINESLAIN JA YMPÄRISTÖNSUOJELULAIN MUKAISISSA LUPA-ASIOISSA

Vakuuksien käsittelyn periaatteet

Luvan myöntänyt viranomainen tai sen alaiset viranhaltijat huolehtivat vakuuden vaatimisesta, sen suuruudesta ja erääntyvistä vakuuksista. Pääsääntöisesti vakuus vaaditaan kaikilta maa-ainoslain (555/1981) ja ympäristönsuojelulain (527/2014) mukaisesti ja vain erityisestä syystä vakuus voidaan jättää määräämättä.

Vakuuden muodot

1. Yksilöity pankin tai vakuutuslaitoksen antama omavelkainen takaus

- Pääasiallinen ja suositeltavin vakuuden muoto

- Vakuuden voimassaolo: vakuuden tulee olla voimassa kunnes kaikki luvan ja sen määräysten edellyttämät toimenpiteet on tehty ja lopputarkastuksessa hyväksytty. Vakuuden tulee olla voimassa vähintään kaksitoista (12) kuukautta asetetun luvan voimassaoloajan yli, jona aikana tulee tehdä tarvittavat vaatimukset vakuuden voimassaolon jatkamiseksi tai maksamiseksi kuntayhtymälle.

2. Pankkitalletus

- Käytetään lähinnä pienissä yksityisille henkilöille asetetuissa vakuussummissa

- Lisävaatimukset: Allekirjoitettu ilmoitus talletusten panttaamisesta ja kuittaamattomuustodistus pankilta ennen vakuuden hyväksymistä tai vastaavat ehdot tilisopimukseen.

Maa-ainoslain mukaiset vakuudet

Vakuus maa-ainoslain 11 §:n nojalla määrättyjen toimenpiteiden suorittamisesta (MAL 12 §). Vakuus maa-ainesten oton aloittamiseksi ennen luvan lainvoimaisuutta (MAL 21 §). Maa-ainoslain 21 §:n mukaisena töiden aloitusvakuutena ja 12 §:n mukaisena maisemointivakuutena voi olla sama vakuus. Maa-ainoslain mukaisien vakuuksien suuruuden määräytymisen perusteista päätetään maa-ainestaksassa.

Ympäristönsuojelulain mukaiset vakuudet

Jätteen käsittelytoiminnan harjoittajan vakuus asianmukaisen jätehuollon, seurannan, tarkkailun ja toiminnan lopettamisessa tai sen jälkeen tarvittavien toimien varmistamiseksi (YSL 59 §). Vakuus ympäristöluvanvaraisen toiminnan aloittamiseksi muutoksenhausta huolimatta (YSL 199 §).

Valitusoikeus

Maa-aineslupaa koskevan hallintovalituksen saa tehdä

- 1) asianosainen;
- 2) kunnan jäsen;
- 3) rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;
- 4) toiminnan sijaintikunta ja muu kunta, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät;
- 5) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sekä toiminnan vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen;
- 6) muu asiassa yleistä etua valvova viranomainen.

Valitusviranomainen ja valitusaika

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Isokatu 4, 3 krs, Oulu

Postiosoite: PL 189, 90101 OULU

Sähköposti: pohjois-suomi.hao(at)oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitusaika 30 päivää. **Viimeinen muutoksenhakupäivä on 26.6.2022.**

Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, joksi katsotaan seitsemäs päivä siitä, kun päätöstä koskeva kuulutus on julkaistu viranomaisen verkkosivuilla.

Valituskirja

- Valituskirjelmässä on ilmoitettava
- Valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite
- Päätös, johon haetaan muutosta (alkuperäinen tai jäljennös)
- Miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtäväksi
- Muutosvaatimuksen perusteet

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Asiakirjat voi toimittaa myös sähköisesti.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään Pohjois-Suomen hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksua 270 €. Tuomioistuinmaksuissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.